

volt belenyugodni a trianoni döntésekbe. Fazekas az *avéták avétája* személyesen, így nekem Simon, a bölcsészkar mintapéldánya, a nosztalgiákba és az elvágyódásokba, a *hamis tudatba*, idézte Simon Mannheimet, bebábozódott, poros jelmezekbe bújt, ingatag szellemi alapokon billegő presszóértelmiségi, aki, legfőbb példaképéhez, Krúdyhoz hasonlóan a világot csak foltokban és illékony hangulatokban képes megragadni, jelentős művészi teljesítményre tehát képtelen, esztétikailag értelmezhetetlen. Apafy pedig, lám, lám, így Simon, hazatalált valódi énjéhez, nem véletlen, hogy engedett a kísértésnek, és Fazekasban végre meglelte méltó társát. Mindez nem véletlen, így Simon, hanem szükségszerű, az Apafy lényegéből következő objektív valóság, Apafy végre színt vallott azzal, hogy Fazekassal rója szeszkes ködökbe burkolózva az utcákat, majd betérnek az Ibolyába, mintegy mellesleg, akárha melegedni akarnának csupán, a nyáron a sarukból kikandikáló, hosszú lábkörmű, télen korpás kabátgallérú bölcsészek fellegvárában. Beülnek az Ibolyába, és a torkukat köszörülik a hosszú lábkörmőkön és a korpás gallérokra, amivel hézagmentesen illeszkednek *ebbe a falanszterbe*, így Simon, ők maguk legalább annyira ennek a *poshadt és záptojászagú*, így Simon, lelombozott milliónek a csöppet sem épületes, épp ellenkezőleg, leépülőfélben lévő tagjai, mint az általuk pellengérré állított *Ibolya-kukacok*, így Simon. Apafy elárulta a barátságukat, és nem csupán a Fazekassal kötött szövetsége ennek a cserbenhagyásnak az *olcsó brilként csillogó*, így Simon, bizonyítéka, hanem párkapcsolata, a bizonyos Edit nevű csajjal, másképpen falusi hisztérikával folytatott viszonya sem hagy kétséget afelől, hogy Apafy az erdélyi havasok mellett a magyar ugaron otthonos, a Hortobágy szikes flórájának és faunájának délibábja személyesen.

Tóth Krisztina

Alapkövek

A kilencvenes évek második felében Simon Balázssal egy házban laktunk a Rippl-Rónai utcában. Hatalmas, U alakú épület volt a MÁV Kórházzal átellenben, közel a vasúti sínekhez. Én az U betű egyik szárában laktam az elsőn, ő pedig szemben, a harmadik vagy negyedik emeleten, már nem is emlékszem.

Az U betű két szára árnyékos, zöld udvart fogott közre. Nyáron a rigók ébresztettek bennünket. A lakás egyébként egyáltalán nem volt csendes: behallatszott a vonatok kattogása, jó időben, a nyitott ablakokon át pedig a szemben lévő szülészetről a vajúdó nők elkínzott jajgatása és kiáltása. Ez különösen nyári éjszakákon volt kísérteties, amikor a zöld udvar tücsökhangját egy-egy hosszú sikoly nyomta el. A mellettünk lévő házban volt a Köztisztasági Hivatal kukásautóinak garázsa, ezek is zörögve hajtottak be a betonfelhajtón. Ehhez jött még az udvar aljában üzemelő, boltnak álcázott kocsmá zsvivaja. A mentősök hajnalban itt hajtották fel a kávéjukat, hozzá gyakran valami rövid kísértőt, és rendre itt indították a napot a környék lúdtalpas alkoholistái is. Gyakran hallgattam a hálóból a kora reggeli, kapatos párbeszédet. [„Hát azt hiszed, hogy én hazudok? Hát haljak meg a Gobbi Hildán, ha nem így volt.”]

Balázs legjobban a földszinti, utcafronton működő karosszérialakatot utálta. A műhelyben hangos munka folyt, nyáron nyitva hagyták a vasajtót, és az ő nappalijának ablaka pont ide, a Rippl-Rónai utcára nézett. A verseiben megjelenő, kissé archaizáló „kovács” valójában erre az állandóan kopácsoló karosszérialakatosra vonatkozott. Szegény lakatos, nem is sejtette, hogy valaki az emeletről milyen engesztelhetetlenül gyűlöli, milyen utálattal pillant be minden nap a műhelyébe.

Elainte Balázssal nem voltunk barátok, sőt, épp csak üdvözöltük egymást, amikor összefutottunk az udvaron. Ha kedve volt, megtorpant és elmondta, hol jelenik meg éppen verse. Soha, egyetlenegyszer se kérdezte, hogy én min dolgozom, egyszerűen nem vett tudomást róla, hogy írok. Egy alkalommal ez különösen felbosszantott. Éppen hazaérkezett. Annával, a szerelmével gyakran tettek biciklitúrákat, akkor is a bringát tolta be az udvarra. Megállt, kitámasztotta, és elújságolta, hogy a *Holmi* most hozta le egy versét. Mondtam, hogy láttam, mert az enyém van a másik oldalon. Nagyon nézett, de nem jött zavarba. Valószínűleg tényleg eszébe sem jutott, hogy elolvassa, mi van a párhuzamos oldalon. Gőgös volt, engem is afféle jelentéktelen kékharisnyának tekintett, mint a legtöbb bölcsészlányt, akit az egyetemről ismert.

Azt, hogy végül barátok lettünk, nem is az irodalomnak, hanem a közös ellenségnek köszönhetjük. Az U betűnek abban a szárában, ahol Balázs is élt, a 40-edikben, lakott egy alkoholista, aki ha nagyon felöntött a garatra, az egész világgal szerette volna megosztani a jókedvét vagy bánatát. Ilyenkor kitétte a hangszóróját az erkélyre, és egy vagy két napon át nyomta a világba a zeneszámokat, amelyeket az udvar hangszekrénye felerősített és visszavert.

Egyszer, emlékszem, egy sürgős fordításon dolgoztam, a Budapesti Francia Intézetnek kellett leadnom egy megnyitászöveget. Földugóval ültem a füledt szobában, a csukott ablak mögött, és igyekeztem koncentrálni. Nem sikerült.

Semmi bajom Freddie Mercury-val, tényleg szeretem, de akkor úgy éreztem, hogy ha még egyszer meg kell hallgatnom a végtelenített *Bohém rapszodiát*, akkor valakit megölök. Kora reggel óta kint volt a hangszóró az erkélyen, zengett az udvar. Késő délutánra már a legelszántabb Queen-rajongó is eljutott volna abba az idegállapotba, amibe végül én kerültem.

Kiemeltem a hűtőből egy doboz tojást, és elindultam az U betű másik szárába. Mentem, mint Michael Douglas az *Összeomlás* című filmben. Átszeltem a kertet, fellífteztem az emeletre, végigmasíroztam a gangon a zajforrás ajtajáig, és rátenyeleltem a csengőre.

Senki sem nyitott ajtót.

Nyomtam tovább.

A lakás tulajdonosa nyilván ájtultan hevert odabent, én meg fogtam a tojásokat, és egyenként, az egész dobozt ráhajigáltam az ajtóra. Balázs, aki a folyosó végi konyhaablakából nézte végig a jelenetet, egyszer csak kilépett papucsban, melegítőben. Megállt előttem:

– Megverjem neked, ha kijön?!

Elismerően nézegette az összemocskolt bejárati ajtót, és az ajánlatot gálánisan bővítette azzal, hogy bárkit, bármikor szívesen megver, csak szóljak nyugodtan. Aztán teáztunk egyet.

Hát így kezdődött.

Kicsivel később, a közös képviselő egyik látogatása után eszembe jutott Balázs ajánlata. A közös képviselő alacsony, ellenszenves férfi volt, aki reggel hét és negyed nyolc között szeretett becsöngetni a lakókhoz, mert olyankor, ugye, már minden rendes ember talpon van, csak a kurvák és a betegek fetrengenek ágyban. Akkoriban csak kilencre, tízre jártam dolgozni, és utáltam, ha bárki felriasztott.

A közös képviselő nem csak becsöngetett, be is jött. Nézelődött, kötekedett, besétált a kis konyhámba, egyszer még a falat is megkopogtatta, hogy átalakítottam-e, mert ahhoz, ugye tudom, engedély kell.

Válaszul csak annyit mormoltam, ne jöjjön korán reggel, kértem már többször is.

Amint elment, már hívtam is Balázst, hogy akadna egy kis munka. Felvillanyozódott. Mivel a közös képviselő péntekre ígérte, hogy visszajön, és mivel biztos voltam benne, hogy megint kora reggel fog megjelenni, Balázs már hat után ott volt nálam, hogy kidolgozza a haditervet. A fürdő kinyitott ajtaja mögött fog várakozni, döntött, majd adott pillanatban előlép és cselekszik. Kicsit megijedtem, hogy vér fog folyni, ezért arra kértem, inkább csak férfiúi jelenlétével nyomatékosítsa kérésemet. Bíz rád – felelte.

Reggel hétkor csengettek. Hosszan, erőszakosan. Ajtót nyitottam. Ott állt az izgága, kicsi ember.

Balázs előlépett a fürdő ajtaja mögül, és mielőtt a másik bármit szólhatott volna, egyszerűen felemelte a levegőbe. Nem csak felemelte, tartotta. Rövid, hatékony párbeszéd folyt, tegeződő, baráti hangnemben.

– Nem jössz többet nyolc előtt. Megígéred?

– Meg.

– Nem nyomod a rohadt csengőt, bazdmeg. Megváród, amíg kinyitják. Megígéred?

– Meg.

– Biztos?

[Rémült bólogatás.]

– Na azért.

És lerakta, nagyot fúj. Ismerték egymást, a fickó tudhatta, hogy a szakállas lakó nem viccel.

A közös képviselő riadtan távozott, én pedig úgy éreztem magam, mint valami westernfilmben. El voltam képedve és ragadtatva, közben meg azon szorongtam, vajon nem fog-e ez az alak rendőrökkel visszajönni.

Eszébe se jutott. Mint később megtudtam, komolyan megkedvelte Balázst, nagyot nőtt akkor a szemében. Meg is hívták magukhoz a feleségével, beszélgettek a kóser konyháról, kifejezetten szívélyes viszony alakult ki közöttük.

Miután így összebarátkoztunk, Balázs rendszeres vendége lett a nálunk tartott havi irodalmi összejöveteleknek. Nagyon kritikus volt szinte mindennel. Lényeglátó, tűpontos megjegyzéseit nem csomagolta udvarias mondatokba. Röviden, kíméletlenül sértett halálra mindenkit. Indoklásul többször is elmondta, hogy ő meg fog halni, nem ér rá szarokat olvasni.

Egy alkalommal azt javasolta az alkalmi vendégnek, egy fiatal bölcsészfiúnak, hogy hosszú prózaverséből faragjon egy négysoros. Vagy nem is, tűnődött, inkább egysoros. Amikor a fiú azt mondta, este majd dolgozik a versen, ha hazament, Balázs az ajtóra mutatott:

– Most, izibe’.

Azt hiszem, a legkegyetlenebb Szabó T. Annával volt, de bizonyára mindenkinek megvannak a személyes történetei, aki akkoriban megfordult nálam ezeken az alkalmon. Schein Gáborral is többször keveredett szóváltásba, vele főleg azért, mert Gábor halkán érvelt, nem engedte magát bepörgetni Balázs vehemens, színpadias retorikájától. Ez Balázst feszültté, kötekedővé tette. Dominálni akart. A lényegyet tekintve szinte mindig volt igazság abban, amit mondott, még ha túlzott is. Szinte. Ha nem, be nem ismerte volna. Amikor a saját versemmel gondom volt, amikor úgy éreztem, valami még nincs a helyén, ő rámutatott a problémás sorra, szókapcsolatra, jelzőre. Volt, hogy felhívott éjszaka, ha befejezett valamit. Beolvasta a friss verset a telefonba.

– Na?!

Nem azt várta, hogy megbeszéljük, csakis megerősítést. Nem is nagyon volt mit megbeszélni, amit felolvasott, az általában jó volt.

Minden nyersesége ellenére nélkülözhetetlen volt a szeme, a tudása. Függővé váltunk a gyilkos szarkazmusától, átragadt ránk valami abból a mohó örömből, amellyel lecsapott a manírra, a semmitmondásra, a szépelgésre. Irritálta, ha valami tetszetős, felbosszantotta a csinos forma. Csak a belső egyensúly, a felszín alatti bonyolult dinamika érdekelte.

Többször vitatkoztunk egy idősebb pályatársunkról, akit én nagyra becsültem, de ő semmire se tartott. Megvetően legyintett, ha szóba hoztam.

– Egy jó verset mutass tőle!

Egyszer, amikor a telefonban megint elkezdte szapulni az illetőt, előszedtem egy kötetet, és felmentem, becsengettem hozzá. Elolvasta az ajtóban a verset, ideges, jellegzetes fejtartásával.

– Na jó, ez az egy. De ez véletlen.

Ilyen volt. Tántoríthatatlan, okos, makacs, kellemetlen és vicces.

Akkoriban kezdtek terjedni Magyarországon az első személyi számítógépek. Nekünk, csóró bölcsészeknek nemigen volt. Azt hiszem, éppen azokban az években vásároltunk először egy használtat. Balázs azt mondta, őt ez már nem érdekli, nem tanulja meg. Ennyi ideje már nincs, meg fog halni. Nem hittük el, pedig igazat mondott. Senki sem tudta, mennyire beteg, csak a nyugtalanságát, a dühödöt türelmetlenségét érzékeltük.

Amikor terhes lettem, 1997 novemberének végén elköltöztünk a Rippl-Rónai utcából. Az összejövetelek a nyolcadik kerületi Strázsa utcában folytatódtak. Balázs oda is többször eljött, akkor már húzta a lábát. Félt a kutyától, ezért Fülest, az örökké boldog, zsemleszínű kiskutyánkat hátra kellett zárni a kertbe, ha megérkezett. Akkoriban néha alkalmi, mentett kutya is volt nálunk, például a nagytestű bernáthegyi keverék, Maci, aki Fülest után a világ második legjámborabb kutyusa volt. Ki se nagyon mozdult a konyhaasztal alól, ha idegenek érkeztek. Korábbi gazdája verhetett, tartott az emberektől. Eszünkbe se jutott bezárni, rá se hederített a költőkre.

Nem így Balázusra. Amint ő belépett az ajtón, előrontott, és morogva, vicsorogva a falnak szegezte. Percekig tartotta sakkban két lábón ágaskodva, alig tudtuk elvonsozni onnan. Balázs halálsápadtan, verejtékezve kérdezte, hogy kerül ide ez a dög, és látszott rajta, hogy megviselte a dolog. Soha nem nevezte nevén a mi kutyánkat se, csak annyit kért, zárjuk be az állatot.

Ma sem értem, mi lelhetette Maci kutyát. Talán korábbi bántalmazója szakállas volt, talán más, kellemetlen emlék aktiválódott hirtelen a fejében, mindenesetre ma is lelkipurdalásom van a kínos jelenettől.

A fiam csak pár hónapos volt, amikor 1998 májusában felhívott Meskó Zsolt, hogy kellene neki egy vers a Népligeti Volánbusz pályaudvar alapkövetéséhez. [Akkor indult az építkezés.]

Hm. A fordításaimból éltem, sőt, élt az egész családom, akkor is éppen benne voltam valami nagyobb munkában. Ötletem sem volt, miről kellene egy ilyen alkalmazott izének szólnia. De nem mondhattam nemet, nem voltunk abban a helyzetben. Az összeg, amit ajánlottak, komoly pénz volt, harmincezer forintot nem hagyhattam elúszni. Mondtam, hogy megírom, kell a rezsire. Akkori férjem, aki rangon alulinak érzett minden olyan szellemi munkát, ami nem szerves része az életműnek, és aki már a fordítások miatt előszeretettel mondogatta, hogy én, úgymond, a szellem prostituáltja vagyok, megvetően elhúzta a száját a feladat hallatán. Én úgy okoskodtam, hogy ha két szoptatás között meg tudom írni, akkor nem akkora szegény ez, nagyobb szegény, hogy folyton én dolgozom. Elhangzik a vers, leteszik azt az alapkövet, aztán ennyi.

El is készült az opus, elküldtem Meskó Zsoltnak, aki néhány nap múlva felhívott, és zavartan szabadkozott, hogy sajnos túl sok a BKV a versben, illetve túl kevés a Volán. Ez igaz is volt, nem hivatkozhattam a költői szabadságra, de még csak arra sem, hogy nem járok én soha Volán busszal.

De azért kifizetik, vigasztalt rögtön, ha már dolgoztam vele. Ez volt a lehető legjobb, ami történhetett: a mű nem hangzott el, de a honoráriumot elküldték.

Mint kiderült, Meskó Zsolt másnap összefutott Balázssal az utcán, és elpanaszolta neki, milyen kutyaszorítóba került. Megkérdezte, nem írna-e neki gyorsan egy másik buszos verset: mindjárt itt az avatónnepség. Balázs, aki szintén állandó anyagi gondokkal küszködött, megírta. Ez se tetszett a szervezőknek. Kifogásolták benne a szovjet buszokat, húzták a szájukat, hogy így meg úgy, ott lesz az államtitkár asszony, fene se tudja, mit fog ehhez szólni. Balázs is megkapta a honoráriumát, de az ő verse is fennakadt a rostán. Végül Meskó az utolsó pillanatban rittyentett egyet, és az hangzott el, mindenki legnagyobb meglepedésére.

Meskó Zsolt nemrégiben elküldte a saját egykori szövegemet és Balázsét is. Míg én hülyéskedésnek fogtam fel az egészet, játéknak, fizetett ujjgyakorlatnak, Balázs igazi verset írt, mert ő nem ért rá az idejét vesztegetni. Még pénzért sem.

Amikor már előrehaladt a betegsége, az egyik műtétje után, Murányi Yvettnél lábadozott a Zsil utcában. Yvettnék el kellett mennie otthonról, ott maradtunk a túlmelegedett lakásban. Izzadt, mereven előrenyújtotta a lábát. Kérte, hogy segítsék neki, szeretne lezuhanyozni. Semmi meglepőt vagy szemérmelent nem láttam ebben. Nehezen lépett be a kádba, rácsodálkoztam erre a robosztus, betegségében esendő, mégis szép férfitestre.

Amikor kiszállt, sokáig keresgettem valami ollót az ő instrukciói alapján, Klimt Csók-reprodukciója alatt, egy zsebes tárolóban. Azóta is Balázs jut eszembe, ha meglátom azt a képet. Az a nyári délután, ahogy a hangjával távirányít, mert már fárasztja egy séta a másik szobáig.

Amikor még betegebb lett, a nagynénje, Prielszky Virág ápolta őt a Beethoven utcában.

Ha látni akartuk, ide jöttünk látogatni. Egyszer Virág tőtikét készített neki, és biztatgatta, mint egy gyereket, hogy egyen. Megemelte a fekvőszéke támláját, a szájához vitte a szőlőlevél-tekerccset, hogy kóstold meg, ez a kedvenced, de Balázs félrefordította a fejét. Éppen olyan volt, mint a kicsi fiam, amikor nem ízlett neki valami. A szemét már nem tudta lecsukni, a daganat addigra akkorára növekedett, hogy a hatalmas szemgolyók nem fértek el a szemhéj alatt. A nagynénje kenegette, hogy ki ne száradjon, anyai gyengédséggel. Megigazította a párnát, a takarót, aztán bement. Tudtam, hogy nem ezt a képet kellene megőriznem róla, ahogy itt fekszik a takaró alatt csontsoványan, szinte testetlenül, maszatos szakállal, de mégis a retinámba, az agyamba égett minden részlet, mint valami figyelmeztetés, tanulság, útravaló. Hülyeségekről beszéltem, az élők fontosnak látszó, aztán elmúló ügyeiről, ahogy az ember ilyenkor szokott. Mondtam, hogy elválok végre a férjemtől, akit ő se kedvelt, ahogy a baráti körben senki. Nem érdekelte: csak nézett fáradtan a semmibe. Érzékelte ugyan a világot, de már nem volt jelen benne. Hallgattunk aztán, szállingózott a nyárfavatta.

Kérdeztem, fáj-e.

– Kurvára – suttopta.

Akkor láttam élve utoljára.

Aztán már csak egyszer. Yvett telefonált, hogy meghalt. Három várandós nő ült körülötte a szobában: Yvett és Anna, a két korábbi szerelme, meg Tücsi, az unokatestvére, mind nagy pocakkal. A szomorúság ellenére valahogy béke volt, rend. Nők vigyáztak rá, akiket szeretett, és jöttek hozzá a barátok elköszönni. Hiányzik nagyon. Eltelt közben az élet nagyobbik fele. Nem érünk rá szarokat olvasgatni, tényleg nem.

Tóth Krisztina: Alapvető dolgok

A busz nekem az olyan, mint a két láb.
Nem járok póruul, mert mindig buszon,
[s ha néhanapján mégis villamossal,
arról hallgatnom illik most, tudom].

A fél életem lassan átbuszoztam,
és néztem ki a plexiablakon.
Egyszer így hagytam el a tornazsákom,
sőt, az ernyőket máig otthagytam.

Van egy olyan kis háromszögű nyílás,
tudják, ott, ahol összeér két támla:
az ember oda beteszi a szatyrát,
és máris nő a talált tárgyak száma.

...az ötvennyolcas volt nekem az első.
Le a hegyről és újra föl a hegyre,
mindig új út, az ember sose unta,
mert a BKV folyton elterelte.

Ott volt Misi, a budafoki Rain Man,
ő segített a nehéz kanyaroknál:
leghátul állt és berregve dülöngélt,
– titkon remélem, hogy még ma is ott áll.

Aztán az egyes, a number one, a drága!
Cukott szemmel figyeltem, merre dől,
tudtam, hol járunk és még hány megálló
és hogy hajnalban nem jön ellenőr.

Ám az egyesre lesújtott a törvény:
jött ugyan másik busz helyette,
de nem visz Pestről át Budára.
Olyan seb ez, mely többé nem heged be.

Én az egyes buszt sohase felejttem.
Nem pótolhatja, ne higgye, a négyes!
Kisföldalatti? Vaksikéjú metró?!
Hú leszek hozzád, egyes busz, te édes!

És hogyha már a szerelemhez értünk:
piros hetes, a szívem visszadobban!
Körtér, Gellért tér, Felszabadulás tér!
Be rég is volt, hogy utaztunk halomban!

Hát amikor még kibuszoztunk Érdre!
Minden buszok közt király a Volán:
el nem marad kirándulás, se randi
soha többé a távolság okán!

De térjünk végül versünk lényegére:
minden inog, így mindennek alap kő,
hát fényeskedjék itt egy pályaudvar,
és legyen letéve hozzá az alapkő!

Simon Balázs: Egy buszpályaudvar

Álom, magánszínház néhány
Buszról, sorban, jönnek:
A dűlőútra tévedt távolsági
Busz, mint egy mustárszín
Rabruha, az oktatóbusz, fürge
Ékszíjával a szellőzórács mögött, a
Szovjet katonai busz, agyonvert bűn-

Bak, rögtönzött bakokra téve, alvázig
 Csupasz, aztán a cseh busz, kávédaráló,
 Hogy köpte a sűrű, szinte darabos
 Füstöt a hóba, mint egy gyár!, utána,
 Távollabb az a jugó busz fönt, sziklás
 Szerpentinen, a váltó barna műbőr
 Szoknyájában, ma is látom, hogy mozgott a
 Kar, a sor végén, remizben áll, olajfa
 Mellett, testvéri közel egy fakókék szóló,
 A 14-es tán: a túr dö busz versenyzői, a
 Keleti mezőny, befutnak egyenként egy föl-
 Számolt vagy épülő buszpályaudvar állásaira,
 A félköríves csarnok járdája elé, a
 Tetőpárkány, nézd csak!, mint egy tányér-
 Sapka ellenzője, nincs már rajta bádóg,
 Befutnak, most a szovjet, tépett belsejével,
 Két rozsdás kerékagyon és pőfékelnek,
 Egy-egy hosszúszerű csibukpipa, hosszú-
 Távú adoma, a végső csattanó előtt,
 Mindjárt a soknemzeti színű célszalagot
 Átvágják.

Márton László

„Finom a hal”, idézőjelben

SIMON BALÁZSRÓL, HALÁLA UTÁN HÚSZ ÉVVEL

Tizennyolc éves volt, amikor megismerkedtem vele. Így tehát figyelemmel kísérhettem egész felnőttkorát, amely rövidebb ideig tartott, mint a gyerek- és kamaszkor évei. Közeli barátom volt, sokat voltam együtt vele, intim ügyekről is beszélgettünk – mégis vannak alapvető dolgok, amelyeket nem tudok és most már nem is fogok megtudni róla.

Költő volt, nemzedékének egyik legnagyobb költői tehetsége. Ellentétben több időhöz jutó nemzedéktársaival – Schein Gáborral, Vörös Istvánnal, Tóth Krisztinával, de még a tragikusan korán elhunyt Borbély Szilárdal és Térey Jánossal is, akiknek több idő állt rendelkezésükre – neki alig egy évtized adatott az életmű megalkotásához. Ez a költői életmű – életében hat verseskötet és egy posztumusz hetedik – összefogott és lezárt, teljes egésznek érződik, valahogy úgy, mint a szintén kevés idővel gazdálkodó József Attiláé. Ő is, mint J. A., tudta, hogy hamar meg fog halni, és ennek tudatában – sietősen és koncentráltan – írta az utolsó évek verseit. Azok kedvéért, akik nem ismerik az élettrajzát: egy szörnyű betegség végzett vele. Az 1996-os harmadik kötet verseiből [címe: *A mi lakománk – Lectisternium*] kihallatszik az első nagy műtét előtti szorongás. Azaz mégsem. Nem volt ő szorongó alkotó. Szorongás helyett